

СИЛАБУС
дисципліни «Операційний менеджмент»
на отримання першого (бакалаврського) ступеню вищої освіти
за спеціальністю 073 «Менеджмент»,
освітньо-професійна програма «Менеджмент»

Викладач: Левицький Віктор Володимирович, кандидат економічних наук, доцент

Контактна інформація викладача:

Телефон: 095-595-4898

Електронна пошта: Levytskyj.Viktor@eenu.edu.ua

Адреса викладання курсу: вул. Винниченка, 28, корпус G, СНУ імені Лесі Українки

1. Коротка анотація дисципліни. Навчальна дисципліна «Операційний менеджмент» належить до переліку нормативних дисциплін. Вона забезпечує професійний розвиток студента та спрямована на формування фахових компетенцій у формуванні теоретико-методологічних основ забезпечення і розвитку ефективної системи операційного менеджменту організації.

2. Структура курсу: лекції – 32 год. практичні – 40 год. самостійна робота 96 год. консультації – 12 год. (6 кредитів, 180 год.)

3. Пререквізити і постреквізити дисципліни.

Пререквізити: «Економіка підприємства»; «Ризик-менеджмент».

Постреквізити: «Система прийняття управлінських рішень»; «Організація праці менеджера»; «Управління інноваціями».

4. Мета та основні задачі дисципліни.

Метою навчальної дисципліни «Операційний менеджмент» є формування у студентів сучасної системи знань про природу та теоретичні засади операційного менеджменту для вироблення вмінь застосування сучасних управлінських технологій й інструментарію для формування у майбутніх менеджерів умінь розроблення операційної стратегії, створення та використання галузевих операційних підсистем як основи забезпечення досягнення місії організації.

Основні завдання навчальної дисципліни «Операційний менеджмент» є:

- усвідомлення того, що операційна система є однією з найважливіших складових будь-якого підприємства, через що спеціалісту в галузі управління потрібно докорінне знання основ та категорійного апарату операційного менеджменту;
- знання принципів та методів раціональної організації, планування й контролю за функціонуванням операційних систем різних видів;
- уміння розробляти операційну стратегію підприємства;
- вміння обґрунтовувати рішення щодо створення операційної системи, підтримки належного режиму її поточного функціонування;
- вміння здійснювати менеджмент якості та управляти продуктивністю операційної діяльності організації;
- знання особливостей операційного менеджменту на підприємствах різних галузей.

5. Результати навчання (компетентності)).

Інтегральна компетентність – здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері економіки, що передбачає використання різноманітних методів прийняття управлінських рішень.

Загальні компетентності:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність генерувати нові ідеї (креативність);
- здатність виявляти та вирішувати проблеми;
- здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення;
- здатність працювати автономно та в групі;
- засвоєння нових знань з ефективного адміністративного управління.

Фахові компетентності:

- аналізування, визначання та використання знань теорії й практики операційного менеджменту у виробничій діяльності підприємства;
- використання методів й засобів розробки, обґрунтування, прийняття та застосування операційної стратегії підприємства;
- формування, організація та ефективне використання операційної системи організації;
- організування процесу операційної діяльності організації на основі реалізації операційного процесу у просторі, спеціалізації та оптимізації операційного циклу;
- застосування сучасних методик і технологій, реалізації й оцінки управління процесом проектування операційної діяльності;
- планування і контролювання операцій із ефективною організацією процесу управління ресурсами та запасами організації;
- використання проектного підходу до управління організацією на основі планування проектів, створення робочих графіків;
- управління якістю товарів та послуг на основі аналізу методів їх оцінювання;
- управління результативністю та ефективністю операційної діяльністю організації.

6. Програма навчальної дисципліни.

Змістовий модуль 1.

Теоретичні засади операційного менеджменту

Тема 1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту
Сутність і місце операційного менеджменту в системі менеджменту організації. Особливості операційного менеджменту: цілі та основні завдання. Історичний розвиток операційного менеджменту

Тема 2. Операційна стратегія як основа проектування операційної системи

Сутність та етапи розробки операційної стратегії. Формування стратегії виробництва товару. Розробка стратегії процесу. Особливості сфери послуг, які впливають на операційну стратегію.

Тема 3. Операційна система організації: поняття, склад та види

Сутність системного підходу до операційного менеджменту. Операційна система як об'єкт управління. Особливості та властивості операційної системи. Елементи операційної системи. Класифікаційні підходи до операційних систем.

Тема 4. Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати

Поняття та склад операційної діяльності підприємства. Операційні процеси організації – динамічна основа функціонування та розвитку операційної системи. Організація операційного процесу у просторі: технологічні та предметні напрями спеціалізації. Поняття, структура та тривалість операційного циклу підприємства.

Змістовий модуль 2. Управління операційною діяльністю

Тема 5. Управління процесом проектування операційної системи

Проектування операційної системи: сутність, цілі та етапи. Сучасний рівень розвитку виробничих та невиробничих операційних систем. Необхідність рішень з просторової організації діяльності. Розміщення обладнання та робочих місць для виробництва.

Тема 6. Управління поточним функціонуванням операційної системи

Довгострокове, середньострокове та короткострокове планування операцій, сукупне планування. Управління матеріально-технічним забезпеченням. Роль, завдання та принципи управління матеріальними ресурсами та запасами. Контролювання операційного процесу.

Тема 7. Основи управління проектами

Сутність проектного підходу до управління організацією. Планування проектів. Поопераційний перелік робіт. Створення робочих графіків. Контроль проектів. Техніки управління проектами.

Тема 8. Основи менеджменту якості

Поняття, значення та фактори забезпечення якості товарів та послуг. Показники якості та методи їх оцінювання. Основні підходи щодо менеджменту якості. Аналіз існуючих програм забезпечення якості.

Тема 9. Управління результативністю та ефективністю операційної діяльності

Показники результативності функціонування виробничих та невиробничих операційних систем. Продуктивність операційної діяльності як міра результативності операційного менеджменту. Комплексний підхід до питань продуктивності.

7. Організація навчання.

У навчальному процесі застосовуються: лекції, в тому числі з використанням проектора та інших ТЗН; практичні заняття та самостійні роботи.

Серед методик та форм навчання курсу слід визначити такі *методики викладання*: методика проблемного навчання та евристичне навчання; *форми навчання*: аналітичні та проблемні лекції та дискусії.

Мета проведення таких лекцій – розвиток в студентів логічного та самостійного осмислення додаткового матеріалу, який стосується сучасних процесів управління конкурентоспроможністю *методики навчання*: кейс-метод, презентації, міні-проекти, які готують студенти самостійно, а потім презентують для групи.

Практичні заняття плануються з кожної теми дисципліни та включають наступні напрями роботи: підготовку до практичних занять за вказаним планом; виконання контрольних завдань; виконання завдання дослідницького характеру; критичний огляд наукових публікацій за обраною проблематикою; тренінги; рольові та ділові ігри; презентацію результатів дослідження на задану тематику, в т.ч. виступ на конференції.

Прийом і консультації щодо виконання завдань самостійної роботи студентів проводяться викладачем згідно встановленого графіку.

Завдання самостійної роботи студентів рахуються виконаними, якщо:

- виконані та здані в зазначені викладачем строки;
- повністю виконані (розкривають тему завдання);
- не мають логічних і розрахункових помилок;
- виконані.

При умові невиконання одного із зазначених умов, кількість балів знижується на 1 бал. При умові невиконання і відсутності завдання оцінюється 0 балами. Студент зобов'язаний виконати усі завдання.

Форми контролю: поточне тестування та опитування; модульний контроль, екзамен.

Структурно-логічна схема організації занять та оцінювання отриманих компетентностей

Фахові компетенції	Методи та форми навчання		Оцінка сформованості компетентностей	
			Форма контролю	Бал
ЗМ 1. «Теоретичні засади операційного менеджменту»				
Здатність аналізувати, визначати та використовувати знання теорії і практики операційного менеджменту у виробничій діяльності підприємства	Лекція	Тема 1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту	Робота на лекції	1
	Практичне заняття	Проблемна дискусія	Розв’язання ситуаційних задач	1
	Самостійна робота	Аналізування інформації отриманої під час лекцій та практичних занять	Презентація результатів	1
Здатність використання методів й засобів розробки, обґрунтування, прийняття та застосування операційної стратегії підприємства	Лекція	Тема 2. Операційна стратегія як основа проектування операційної системи	Робота на лекції	1
	Практичне заняття	Проблемна Дискусія	Розв’язання ситуаційних задач	1
	Самостійна робота	Аналізування інформації отриманої під час лекцій та практичних занять	Презентація результатів	2
Здатність до формування, організації та ефективного використання операційної системи організації	Лекція	Тема 3. Операційна система організації: поняття, склад та види	Робота на лекції	1
	Практичне заняття	Проблемна Дискусія	Розв’язання ситуаційних задач	1
	Самостійна робота	Аналізування інформації отриманої під час лекцій та практичних занять	Презентація результатів	2
Здатність до організування процесу операційної діяльності організації на	Лекція	Тема 4. Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати	Робота на лекції	1

основі реалізації операційного процесу у просторі, спеціалізації та операційного циклу;	Практичне заняття	Проблемна дискусія	Розв’язання ситуаційних задач	1
	Самостійна робота	Аналізування інформації отриманої під час лекцій та практичних занять	Презентація результатів	2
Кількість балів за модуль 1		Лекції		4
		Практичні заняття		4
		Самостійна робота		7
Максимальна кількість балів за модуль 1				15
ЗМ 2. «Управління операційною діяльністю»				
Здатність застосування сучасних методик і технологій, реалізації й оцінки управління процесом проектування операційної діяльності	Лекція	Тема 5. Управління процесом проектування операційної системи	Робота на лекції	1
	Практичне заняття	Проблемна дискусія	Розв’язання ситуаційних задач	2
	Самостійна робота	Аналізування інформації отриманої під час лекцій та практичних занять	Презентація результатів	2
Здатність до планування і контролювання операцій із ефективною організацією процесу управління ресурсами та запасами організації	Лекція	Тема 6. Управління поточним функціонуванням операційної системи	Робота на лекції	1
	Практичне заняття	Проблемна Дискусія	Розв’язання ситуаційних задач	2
	Самостійна робота	Аналізування інформації отриманої під час лекцій та практичних занять	Презентація результатів	2
Здатність до використання проектного підходу до управління організацією на основі планування проектів, створення робочих графіків	Лекція	Тема 7. Основи управління проектами	Робота на лекції	1
	Практичне заняття	Проблемна дискусія	Розв’язання ситуаційних задач	2
	Самостійна робота	Аналізування інформації отриманої під час лекцій та практичних занять	Презентація результатів	2
Здатність управління якістю товарів та послуг на основі аналізу методів їх оцінювання.	Лекція	Тема 8. Основи менеджменту якості	Робота на лекції	1
	Практичне заняття	Проблемна дискусія	Розв’язання ситуаційних задач	2
	Самостійна робота	Аналізування інформації отриманої під час лекцій та практичних занять	Презентація результатів	2
Здатність управління результативністю та ефективністю операційної діяльністю організації	Лекція	Тема 9. Управління результативністю та ефективністю операційної діяльності	Робота на лекції	1
	Практичне заняття	Проблемна дискусія	Розв’язання ситуаційних задач	2
	Самостійна робота	Аналізування інформації отриманої під час лекцій та практичних занять	Презентація результатів	2
Кількість балів за модуль 2		Лекції		5
		Практичні заняття		10
		Самостійна робота		10
Максимальна кількість балів за модуль 2				25
Вид контролю				Екзамен

Модулі проводяться викладачем у вигляді *співбесіди* (загальна кількість балів – 60).

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з курсу визначається так: кількості балів за поточне оцінювання – 40 балів; письмовий екзамен – 60 балів.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

8. Політика курсу.

Відвідування занять є обов'язковим. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Пропущені заняття відпрацьовувати в визначений викладачем час. Студент повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь в навчальному процесі.

Академічна доброчесність: роботи студентів мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового *тестування*. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Складання модулів відбувається лише раз, відповідно до встановленого терміну, оскільки є можливість отримати бали на іспиті.

Політика виставлення балів. Враховуються бали поточного (40 балів), модульного або підсумкового оцінювання (60 балів). При цьому враховуються присутність на заняттях та активність студента під час занять; вимоги академічної доброчесності; своєчасність виконання завдання.

9. Методичне забезпечення курсу

10. Рекомендована література

1. Василенко В. О., Ткаченко Т. І. Виробничий (операційний) менеджмент : навч. посібник. Київ : Центр навч. л-ри, 2005. 532 с.
2. Гевко І. Б. Операційний менеджмент: навч. посібник. Київ : Кондор, 2005. 228 с.
3. Гэлловэй Л. Операционный менеджмент. Принципы и практика СПб. : Питер, 2002. 320 с.
4. Микитенко Н. В. Операційний менеджмент. Практикум: навч. посіб. Київ : КНТЕУ, 2009. 197 с.
5. Стивенсон В. Дж. Управление производством : пер. с англ. М. : ООО «Лаборатория базовых знаний», ЗАО «Изд-во Бином», 1999. 926 с.
6. Сумець О. М. Основи операційного менеджменту: підручник для студентів ВНЗ. Київ : Професіонал, 2005. 414 с.
7. Ханна М. Д. Управління виробництвом з метою задоволення споживача : підручник. Київ : ЗАТ «Віпо», 2003. 225 с.
8. Чейз Р.Б. Производственный и операционный менеджмент: пер. с англ. Москва : ООО «И.Д. Вильямс», 2007. 1184 с.